

Maandag 7 mei 2018

Maandagmorgen half 6 zijn we, met gevoel voor nostalgie, per VW Transsporter, vertrokken voor de voorjaarsreis van 2018.

Een bijzondere reis omdat, een van de doelstellingen van deze reis was de VW Transsporter over te dragen aan onze contactpersonen van CE Tirgu Mures. Dit ter ondersteuning van de projecten daar.

Afwijkend t.o.v. het verleden is, dat wij de heenreis in 2 dagen wilden doen.

Maandagavond rond een uur of zeven zijn we aangekomen in een geboekt hotel in Gyor.

Prima hotel (Weldi) met een uitstekend ontbijt.

Dinsdag 8 mei 2018

's-Morgens rustig aan gedaan en om 9.30 uur vertrokken naar Oradea. Na een forse file in de buurt van Boedapest (ruim een uur). Dit komen in de file was overigens onze eigen schuld, omdat we te eigenwijs waren naar de adviesomleidingsroute van de Ray omleiding Truus te luisteren.

Om ca. 3.30 uur zijn we in Oradea aangekomen.

Verrassend was dat we géén enkele controle hebben gekregen. Dit ondanks dat we in een zogenaamde transitauto reden.

Sandor was op rondreis in Canada en de Verenigde Staten. Dit op uitnodiging van de sponsors daar.

Istvan had andere afspraken. Afspraak is dat we hem woensdag 9 mei ontmoeten.

We zijn op een uiterst vriendelijke en sympathieke manier ontvangen door Djoka (of zo iets) en Denes.

De laatste is als jongen in 2001 in Julia home gekomen en woont daar nu nog steeds. Hij is inmiddels 25 jaar en werkt nu voor CE Oradea. Spreekt goed Engels en assisteert op dit moment iedereen.

De eerste, kende haar alleen van gezicht, spreekt uitstekend Engels.

We hebben een hele tijd met haar zitten praten en weet over alle projecten van CE-Oradea inhoudelijk te vertellen. Ze vertelt het verhaal identiek aan de uitleg van Istvan en Sandor.

Zelf houdt ze zich bezig met het organiseren en managen van o.a. een 2^e ouderenclub, die ook samen met de Elisabethclub gezamenlijk activiteiten onderhoudt.

Zij organiseert ook het thuishulp project. Voor dit laatste is een groeiende vraag uit de wijken rondom CE. Het transformeren van kindertehuis naar diverse sociale activiteiten vordert gestaag en komt goed van de grond.

Om een uur of 6 hebben we Csongor en zijn vrouw ontmoet, Ze maken het allebei goed. Csongor kwam leiding geven aan een bijbelstudie. Komt dit nog regelmatig doen. De contacten met de leiding van CE zijn goed. Csongor geeft nog steeds les aan een middelbare school en zijn vrouw doceert aan een universiteit. Persoonlijk had ik haar jaren niet meer gezien. Voor mij is ze veranderd van een, noem het, zielig hoopje mens in de zelfbewuste vrouw. Bijzonder om dat zo te zien.

Woensdag 9 mei 2018

Na een goede nachtrust, zonder regelmatig wakker te worden van loeiende sirenes, en een prima ontbijt hebben we vanaf 10.00 uur gesproken met Visky Istvan Jr. Alle projecten draaien, ook financieel, tot tevredenheid. De zorgen in het algemeen rondom de problemen van social media zijn ook ruimschoots in Oost-Europa gearriveerd en geven eigenlijk nog meer problemen dan in West-Europa, zeker aan de onderkant van de samenleving. Onderlinge verschillen worden hierdoor nog groter en vraagt verandering in de manier van omgang binnen de projecten. Aanpassen dus van iets dat eigenlijk net gestart is. Ook bij de andere projecten kwam deze situatie als zorg naar voren.

Net zoals vorig jaar willen ze graag 2^e hands spullen krijgen. Er is in hun regio veel vraag naar, te denken valt aan o.a. bestek, potten, pannen en serviesgoed. We hebben het aangegeven dat het inzamelen van deze goederen bij ons geen prioriteit heeft. Aangegeven dat wij deze situatie in de bestuursvergadering nog eens aan de orde zullen stellen.

Ze hebben op dit moment vooral een tekort aan mannenkleding. Op verzoek van Marry Onderdelinden en Jeanet Collee hadden we een koffer met mannenkleding meegekregen van hun overleden mannen.

De koffers hebben we in Oradea achtergelaten, met het verzoek, met deze kleren zorgvuldig om te gaan.

Na dit gesprek zijn we naar Valea lui Mihai gereden. We kwamen aan tijdens de speeltijd van de kinderen die ze voor het eten hebben.

Meestal zijn we in het weekend in Valea en heerst er veel meer rust. Nu dus een gezellige drukte van belang. Vanaf het begin dat we daar waren merkten

we dat ook hier de zorgvraag verder toeneemt.

Areke deelde behoorlijk wat medicijnen uit en kwamen meer vrouwen langs, die hun verhaal kwamen doen. Areke gaf ook aan dat deze vorm van sociale hulpverlening fors groeiende is. Ook hier blijkt dat volwassenen de "luxe" van een mobiel met internet duidelijk niet aankunnen.

Tijdens de lunch, bijna altijd soep met brood, hebben we het wel en wee besproken van de naschoolse opvang. Er zijn nu minderkinderen. Op dit moment totaal ca. 60. Die daling van het aantal kinderen komt naast de kosten van het almaar stijgende salaris, nu ook, doordat er nu ook schaarste aan mensen ontstaat.

Na het eten zijn er de lessen tot ca. half 4 gevolgd door een pauze. Opvallend was een keelpijn explosie. Ze weten dat we altijd zachte zoete drop bij ons hebben en dat is naar hun mening het allerbeste medicijn tegen keelpijn. Nadat de lessen weer gestart waren, zijn we alle lokalen rondgegaan en hebben een dropje gedeeld. De keel van de leerkrachten werd ook met plezier gesmeerd. Toen het maken van foto's een keer mislukte kreeg de klas een 2e dropje. Bijzonder daarbij was dat ze allemaal Areke aankeken of dat wel van haar mocht een 2^e dropje. Thuis hebben we een andere ervaring.

Daarna hebben we de auto leeggehaald. Gaf herinneringen aan vroeger, spullen uitladen. We waren voor Areke een wasmachine en 7 computers wezen halen in Rijsbergen, 2 dozen spullen van Areke zelf en een aantal dozen vanuit het Ridderkerkse. We zaten een beetje met de bijbels. In Oradea was al gebleken dat er voor de bijbels die we bij ons hadden een nieuwere vertaling was. Daar en bij Areke zelf, was er geen belangstelling voor deze

wat oudere vertaling. Andras, de man van Timi was er ook en deze gaf aan dat hij de bijbels wel in de Oekraïne kwijt kon. Deze dus aan hem meegegeven. Het bleek dat hij de bijbels aan Boskor Viskor (o.i.d.), de herstelde predikant van Nagyberég ging geven. Had daar, 13 jaar na de kerkscheuring in de Oekraïne, wel wat moeite mee.

Rond 6 uur keerde de rust weer. We zijn daarna wezen eten en hebben gesproken over allerlei zaken rondom de kinderopvang en de groeiende sociale zorg.

Terug in de keuken hebben we het over de financiën gehad. We vroegen naar de reden van het feit dat Areke elke maand hetzelfde bedrag kreeg. Dit geeft bij ons vraagtekens, temeer omdat we daar vanuit GM niet echt duidelijkheid over krijgen. Het antwoord is eigenlijk simpel. Was in de veronderstelling dat de gehele financiële administratie door Rekab gedaan werd. Rekab administreert in Nederland alleen maar de inkomsten, niet de uitgaven. Van die inkomsten stort Rekab een vast bedrag per maand op de rekening waar alle uitgaven van worden betaald. De plussen en de minnen ontstaan dus in Roemenië en niet in Nederland. Een Roemeense boekhouder houdt daar de administratie van bij en stelt een, noem het, jaarrekening op. Binnenkort komt het Roemeense jaarverslag van 2017 beschikbaar en krijgen wij een kopie. Areke geeft aan dat ze niet tot nauwelijks uitkomt met de vaste maandbedragen. Ze spaart bij vanuit haar sociale potje, waar wij ook wel eens geld op storten. Had deze keer van personen ook een envelop, met inhoud, bij me en dit ging ook haar potje in.

Areke had duidelijk wat moeite met dit gesprek, omdat zij koste wat kost in afhankelijkheid wil leven, waarbij zij ook aangaf moeite te hebben met de werkwijze van GM. Dit ten opzichte van haar wens tot afhankelijkheid. Heb aangegeven dat we die afhankelijkheid zonder meer respecteren, doch ook onze verantwoordelijkheid hebben naar onze achterban. We moeten het over deze situatie op de bestuursvergadering maar hebben. Nu of later een keer dit jaar.

Ga met Maarten Kroon een afspraak maken.

Donderdag 10 mei 2018, Hemelvaartsdag

Na het beluisteren van de dienst vanuit de Wilhelminakerk en nog wat gepraat te hebben zijn we rond het middaguur vertrokken naar Oekraïne. András heeft ons op de gebruikelijke manier opgehaald aan de Hongaarse kant van de grens. Na de auto gestald te hebben zijn we weer lopend de grens overgegaan. De leerlingen waren in verband met het Hemelvaartsweekend vrij, zodat het op school erg rustig was. Met András wat zitten praten over de algehele onderwijs situatie, die qua kwaliteit van het onderwijs verslechtert. Er moeten, verplicht vanuit de overheid, meer lessen gegeven worden in het Oekraïens. De lesstof is echter slecht. Hierdoor gaan er ook nogal wat leerlingen naar Hongarije om daar hun opleiding te volgen. In het Transsylvaanse gedeelte moeten de mensen niets van het Oekraïens hebben en gaan daarom in Hongarije studeren. Er zijn dus plaatsen vrij voor nieuwe leerlingen. De Oekraïense overheid stimuleert het Oekraïens zo veel mogelijk.

's-Avonds zijn we met Toth Laszlo en András wezen eten. Zoals gebruikelijk hadden ze weer een ander restaurant uitgezocht ten opzichte van de vorige. We waren nu in een restaurant vlakbij het hotel waar we in 2013, tijdens het jubileum, geslapen hadden.

De nog steeds zeer gedreven Laszlo is van mening dat de naschoolse opvang en de kleuterschool langzaam op gang begint te komen. Bij de volwassenen is er een begin van begrip, dat hun kinderen onderwijs nodig hebben om staande te blijven in de maatschappij. De mogelijkheid wordt op dit moment onderzocht om een tweede kleuterklas te beginnen. Geld is bij de gezinnen, zeker die met veel kinderen, niet het eerste probleem meer in de gezinnen. Salaris en kinderbijslag zijn de grootste bronnen van inkomen. In deze zomerperiode kunnen de meeste wel werk vinden, o.a. door de leegloop in de regio. Alhoewel er nog genoeg zijn die niets doen een veel betere bezigheid vinden.

Een groter probleem dan het hebben van geld is het feit dat ze er niet mee om kunnen gaan. Halverwege de maand is alles op. Het is niet mogelijk de te ontvangen bedragen om te zetten van een maand bedrag naar een weekbedrag. Drank is de grootste boosdoener die zorgt dat het geld veel te snel op is.

Naast het vinden van werk in de regio is er ook veel werk in Hongarije. Het werk is gemakkelijk te vinden dicht bij de grens. Toen we op András stonden te wachten stonden er veel mensen te wachten. Dit bleken Oekraïense mensen te zijn die, net als wij, lopend de grens overkomen en daarna per bus naar hun werk worden gebracht en daarna weer terug naar de grens.

Op de school hebben ze géén hulp nodig. De Hongaarse overheid betaalt feitelijk alles. Ook kleine zaken, waarvoor wij en andere sponsors nog wat zouden kunnen betekenen was niet aan de orde. Zolang de huidige leider (Orban) aan de macht blijft zal er wel geld blijven komen. Hongarije doet veel in deze regio. Het is, noem het een bedankje van Orban aan het Hongaarse deel van deze regio. Zij hebben stemrecht in Hongarije en hebben tijdens de laatste verkiezingen bijna unaniem op Orban gestemd.

Voor Stipendia en daarbij speciaal de hulp voor gezinnen van studerende kinderen komt géén hulp uit Hongarije. De vraag is er echter nauwelijks meer. Als er voor volgend schoolseizoen vraag komt, zal András ons dat rond half augustus melden.

Vrijdag 11 mei 2018

Na het ontbijt in de school zijn we met András naar het MFC gegaan. Laszlo was daar in de tuin aan het werk. Het MFC had van binnen een metamorfose ondergaan. De muur tussen het gangetje naar de keuken is weg. Er is een nieuwe keuken geplaatst, o.a. voorzien van moderne apparatuur. Het achterste gedeelte van de kerkzaal is volledig hernieuwd. Ook de vloer in het MFC is vernieuwd en kan weer normaal belopen worden, zonder dat je het idee had over golven te lopen. Ondanks dat er geen muur tussen zit lijkt het los te staan van de kerkzaal. Op het moment dat wij er waren, zaten 5 kinderen in de vernieuwde kleuterklas. Zoals altijd zijn dat veel minder kinderen dan waar ze over spreken. Nu horen er 15 te zijn, t.o.v. de aanwezige 5.

Hierbij waren 3 begeleiders. De lerares die er al enkele jaren was. Een dame die we niet kenden en op het oog voornamelijk facilitaire zaken deed. Nam ook wel, met enige regelmaat, een kind apart als iets niet lukte. Een jongen van een jaar of 20 die ook wat hielp met van alles. We hebben hem vorig jaar ook al gezien. Het bijzondere en bewonderenswaardige van deze jongen is, dat hij elke morgen vroeg bij alle kinderen van de 2 wijken langsgaat en hen oproept om hetzij naar de kleuterschool, hetzij naar school te komen.

Hij begeleidt ze ook naar school, om er zeker van te zijn, dat de kinderen die zich melden ook op school terecht komen.

Laszlo vertelde dat de renovatie, vanwege het feit dat het een leerprogramma betreft, je raad het al, door de Hongaarse overheid betaald is. Hoe we dat allemaal moet duiden t.o.v. onze steun en die van GM, daar moeten we maar eens over nadenken. Onze steun heeft wel meer met de exploitatie te maken dan met de verbouwing van het pand.

De tuin wordt op dit moment groter gemaakt. Het is de bedoeling dat de tomaten, komkommers, paprika ed. voor eigen gebruik geteeld worden van de 2 wijken. Daarnaast is er een gedeelte voor de verkoop bestemd, al is het maar alleen om weer zaad en plantjes te kunnen kopen voor volgend jaar. Er is een tractor en allerlei ander gereedschap gekocht, die nodig zijn voor de exploitatie van de grond. Laszlo was zelf een nieuw stukje grond aan het ploegen, maar dat lukte niet goed. Grond was keihard, het had al een maand niet geregend en de tractor heeft maar 40 pk. Dit is duidelijk te weinig en gaan op zoek naar een andere.

Laszlo gaf aan dat hij zich niet veel meer met de school bemoeit. András heeft veel van zijn taken overgenomen. Doordat hij veel minder aandacht aan de school besteedt, kan hij veel tijd aan het MFC en de 2 zigeuner wijken besteden. Op zondag gaat hij heel veel voor. Altijd als hij ook in de eigen gemeente is. Als hij elders preekt is hij er weleens niet. Dan gaat de zigeuner-ouderling voor.

Daarna heeft András ons weer teruggebracht naar de Hongaarse kant van de grens en zijn richting Tirgu Mures gereden. Daar zijn we om 19.00 uur Roemeense tijd bij het CE-house aangekomen. Daar was alleen Halmen Istvan nog en hij heeft als eerste de bus bewonderd.

Toen hij de leeftijd van de bus hoorde, bijna 5 jaar gaf hij aan nog nooit zo'n nieuwe bus gehad te hebben. De jongste tot nu toe was 10 jaar bij de aankoop. Hoewel hij kort geleden in Zweden nog een Transsporter was wezen halen. Maar nu kon de oranje bus weg. Terecht denken we. Hier in Nederland zou een dergelijke personen bus van de weg gehaald worden.

We zijn daarna met Istvan wezen eten en over allerlei zaken CE gerelateerd gesproken. Veel van het besprokene komt in het verslag van de komende dagen nog aan de orde. Betreffende de opvolging van Istvan, Istvan en Maria is er wel wat licht aan de horizon maar volledig opgelost is het nog niet.

Edit is in Lidia home wel volledig terug.

Zaterdag 12 mei 2018

Samen met Szabo Istvan hebben we 2 winkels bezocht. Als 1^e de winkel naast de overdekte markt.

Was er druk en er waren volop goed op soort gesorteerde kleren. Het aanzien in de winkel is duidelijk verbeterd t.o.v. vroeger. De tweede hands spullen uit Nordhorn waren nauwelijks in de winkel aanwezig. Er was alleen van buiten af een kleine etalage aan de achterkant van de winkel bij de parkeerplaats te zien. Wat er uit Nordhorn komt is simpelweg gezegd geen 2^e maar 4^e keus.

De winkel naast de Lidl was zaterdag gesloten, maar hebben binnen wel een kijkje genomen.

De kleding hing er keurig bij. Niet zo'n groot assortiment als in de vorige winkel, maar er was overzicht.

De kleinmeubelen was gewoon weer als een paar jaar geleden een puinhoop. Geen touw aan vast te knopen. Zeker gezien vorig jaar toen het veel minder was en redelijk gesorteerd. De hiervoor beschreven situatie met Nordhorn was het argument, maar dat is niet terecht. Hoe de kwaliteit ook is, het kan altijd fatsoenlijk gesorteerd worden. Er is inmiddels wel een stap in de goede richting gedacht en 1x uitgevoerd.

Goederen die er al jaren liggen, worden naar de "van Pelt Recycling" van Tirgu Mures gebracht en leveren in ieder geval wat geld op. Op deze manier willen ze nu verder gaan.

Terug bij CE hebben we, met de bus, 6 Granny's naar de goede doelen manifestatie gebracht in het centrum van Tirgu Mures gebracht. De CE-organisatie nam ook deel aan deze manifestatie. Naast mensen die contactpersoon waren voor het publiek was het mooi om te zien dat de 6 Granny's en de kinderen van Dorcas Home

meededen aan de manifestatie. Zo was de Transsporter al voor de officiële overdracht voor het bestemde doel in gebruik. Op een gegeven moment gingen al de goede doelen organisaties in optocht het plein rond. Szabo Istvan roemde de Transsporter, als de beste bus van CE ooit en ging direct rijden. Na een aarzelend begin van het rijden met de bus, had hij daarna in no-time zijn eigen (Roemeense) rijstijl te pakken. Doordat de kinderen van Dorcas Home bij de hierboven genoemde manifestatie waren en iedereen van Lidia Home naar de trouwerij van een medewerker was, waren beide tehuizen deze zaterdag dicht. Hierdoor vielen beide afspraken in duigen voor die middag en hadden we een aantal uren vrijaf. Door deze situatie is het er niet van gekomen om alsnog naar Lidia home te gaan. Is wel jammer. We hadden graag Edit gesproken. Ga haar één dezer dagen een mail sturen en het uitleggen. Eind van de middag is Szabo Istvan ons komen halen voor een visite bij hem thuis, waar we kort gesproken hebben met de moeder van Arpad en Istvan. Ze keudelde op haar gemak door de tuin. 's-Avonds zijn we met Istvan en Lidia wezen eten ca. 25 km. Van Tirgu Mures in een gerestaureerd landhuis, na eerst, een paar honderd meter verder, een ruïne bekeken te hebben. Het geheel is eigendom van een Hongaarse familie en is vergane glorie. Maar dat mag je niet zeggen van de "nationalist" Istvan, waarbij hij fel ondersteund wordt door Lydia. Een in een ander land wonende Hongaarse "nationalisten". In het landhuis was een trouwerij aan de gang. We hebben tussen de bruiloftsgasten gegeten, weliswaar buiten terwijl de meeste gasten binnen waren. Istvan vertelt dat hij voor zijn werk een opvolger gevonden heeft. Het is de man van Gotti. Een onuitsprekbare naam, laat staan dat zijn naam opgeschreven kan worden. We hebben hem maandag 14 mei ontmoet en komt sympathiek over. Is enthousiast en komt actief over. Mooi dat samen met hem en Gotti weer een echtpaar, van een jongere generatie, actief is binnen CE. Tenslotte hebben we nog een hartelijke uitnodiging gehad voor de reünie van (dacht ik) 6 oktober 2018.

Zondag 13 mei 2018

Om half 11 zijn we opgehaald door Istvan en Maria. Samen hebben we in hun gemeente de eredienst meegemaakt. Dichtbij het centrum. Centraal stond Jacobus 2 de verzen 14 t/m 16. Het was een doopdienst. Na de dienst hebben we ons eerst weer in het gebruikelijke tenue gehesen, dat de hele week centraal stond, nl. de korte broek en zijn naar Dorcas Home gegaan. Gegeten met de aanwezige kinderen. Na het eten hebben we de bus op het terrein gezet en een aantal foto's gemaakt met de Transsporter. Ook deze jongelui waren, zoals iedereen, blij met de bus. Daarna een goed en open gesprek gehad met Istvan en Maria. Ze willen graag volgend jaar met pensioen. Voor de opvolging van Maria is er een mogelijke kandidaat. Het is een sociaal bewogen dame, die prima zou kunnen passen in de gehele groep waar best grote leeftijdsverschillen zijn. De twijfel ligt bij de management en organisatorische kwaliteiten. Zo krijgen ze dit jaar voor het eerst subsidie van de overheid. De eis is echter dat voor het behouden van deze subsidie maandelijks een enorme papierwinkel om de hoek komt kijken. Vooralsnog worden de ingediende rapporten maandelijks ter plaatse gecontroleerd, tot op het belachelijke af. Zo hadden de jongens van Dorcas Home van een paar overgebleven houten pallets, een bank gemaakt. Maria is verplicht dergelijke zaken in haar rapportage te vermelden. Bij de volgende controle moest Maria verklaren hoe ze aan die bank komt. Toen ze de bank zagen, werd gevraagd waar ze de beits vandaan had. Ze vonden het maar zo zo, dat zowel de pallets als de beits restanten waren van de bouw van het bejaardenhuis achter Dorcas Home. Maria had nog een triest verhaal, over een meisje dat nog niet zo lang in Dorcas Home is. Niemand weet hoe gek dat ook klinkt als je in een ziekenhuis geboren bent, hoe oud dit meisje is. Ze wordt geschat op een jaar of elf. Een vader is niet bekend. De moeder heeft haar verlaten drie dagen na de bevalling en in het ziekenhuis achter gelaten. In een kindertehuis van de staat terecht gekomen. Kindertehuizen van de staat staan niet goed bekend. Op een gegeven moment heeft een echtpaar uit Boedapest zich over het meisje ontfermd. Of het meisje nu al dan niet definitief was aangenomen door het echtpaar, weet ik niet meer. Ze heeft wel een periode bij deze pleegouders gewoond. Op een gegeven moment is ze weer terug gebracht door de pleegouders met de mededeling dat de adoptie voorbij was, omdat het meisje niet intelligent genoeg was. Te gek en te triest van woorden. Voor Istvan wordt nog naarstig gezocht naar een opvolger. Financieel ging het redelijk bij Dorcas Home.

Ze lijken daar in Oost Europa niet te kunnen stoppen met het geven van feestjes. Volgend jaar juni, exacte datum volgt nog deze maand, viert Dorcas Home haar 20-jarig bestaan.

Om 3 uur hebben we Sandra en Attila met de kinderen in Coronca opgehaald. Het was, via de app., even een kleine wedstrijd met welke auto we zouden gaan. De Transsporter is het vervoermiddel geworden. Een prachtige rit naar Abod. Daar werden we door, inmiddels 11 kinderen, een begeleidster en Aart en Ria

van Rijssel hartelijk ontvangen. De nieuwe ramen en de bestrating zorgen voor een veel beter aanzien van het geheel. Ook de twee nieuwe kinderen, van het echtpaar waarvan de man 50 en de vrouw 23 hebben we gezien. Toen Sandra, volgens afspraak, kort geleden de kinderen kwam halen, was de moeder er ook. Inmiddels alweer een redelijke periode zwanger. Sandra was bang dat ze, vanwege de zwangerschap, weer bij haar man wilde wonen, maar de andere dag was ze verdwenen. Niemand binnen Kerub weet waar de moeder nu is. Is ook niet telefonisch meer te bereiken. Ook in Abod hebben ze inmiddels een bus. Ze hebben deze geschenken gekregen van contacten uit Duitsland.

De situatie in het kindertehuis komt nu veel stabiel over dan een paar jaar geleden.

Het schooltje achter het internaat heeft met ingang van het nieuwe schooljaar nog maar 1 leerling en gaat dus sluiten aan het einde van het schooljaar.

Het gehele pand, school en internaat, is eigendom van de burgerlijke gemeente. Het geheel kan met een huurcontract voor onbepaalde tijd, worden gehuurd voor de som van 300 Lei per jaar. Zeg zo rond de € 75.00. Is het een gedachte om Aart van Rijssel iets over Abod te laten vertellen tijdens (ver weg) de winterfair van 2019.

Om kwart over 7 hebben we het gezin van Sandra en Attila thuisgebracht en daarna een rustige avond gehad.

Maandag 14 mei 2018

Om 10 uur is Arpad ons komen ophalen. Omdat hij een aantal zaken van zijn auto niet vertrouwd zijn we met "onze bus" gegaan. Met Arpad zijn we naar Ozd gereden. Ozd een plaatsje ca. 70 km bij Tirgu Mures vandaan. Daar verricht Arpad, bij Bonus Pastor zijn pastorale werk. Het is een verslavingskliniek voor alcohol-, drugs- en gokverslaafden. Ten opzichte van 14 jaar geleden, toen we er ook geweest waren, was de 18 km lange weg van Ludus naar Ozd op de laatste 3 kilometer na geasfalteerd. Desondanks rijden we nog bijna 2 uur over de 70 kilometer.

Onderweg nog een aantal repen chocolade gekocht. Dit op verzoek van Arpad omdat het leuk was de bijna ex-verslaafden een cadeautje te geven.

We kregen uitleg over de te volgen therapie in het Hongaars en werd gedaan door een verslaafde die nog in therapie is, waar communiceren een onderdeel van is. Alle regels van het huis werden stuk voor stuk doorgenomen. Na elk onderdeel vertaalde de directeur van de kliniek het vertelde voor ons in het Engels. De uitleg van therapie en regels duurde ca. 1 ½ uur. Daarna hebben we gezamenlijk gegeten. Onderdeel van de therapie is dat de in behandeling zijnde verslaafden zelf het eten klaar maken.

Naast het eten doen de mensen nagenoeg alles zelf. Van ons werd verwacht dat we mee zouden eten met wat de pot schaft. Het was bijzonder eten, o.a. gekookte mais.

Na het eten heeft Arpad ons verteld over zijn werk in deze kliniek. In principe werkt hij mee in de werkplaats en in de tuin. Dit omdat op deze, wat speelse manier, er gemakkelijker contact kan worden verkregen met de mensen die in behandeling zijn. Deze manier van omgaan wekt ook veel sympathie bij de mensen die in behandeling zijn.

Doelstelling is om zo volledig mogelijk selfsupporting te zijn in deze kliniek. Bedoeld als dekking voor de exploitatie maar vooral als therapie methode voor de terugkeer in de maatschappij. Eigenlijk alle behandelde personen zijn min of meer verstoten door partner en familie.

Arpad vroeg ons € 30 te willen betalen. Dit als vergoeding voor het eten. Daarna hebben we het "kasteel" bezocht. De kliniek staat op het terrein van het kasteel. Er is niet veel veranderd in 14 jaar. Een klein beetje aan de buitenkant wat muren gepleisterd. Aan de binnenkant vooral opruimwerkzaamheden, maar wel elektriciteit en koud stromend water aangelegd. Bedoeld is ruimte te bieden aan jongeren die een meer dan lo

budget vakantie willen. Er staan genoeg bedden en op een grote hoop gegooide matrassen. Verwacht niet dat veel gebruik gemaakt wordt van deze mogelijkheid.

Terug bij het CE-house hebben we afscheid van Arpad genomen. Niet nadat hij nog had aangegeven niet uit te komen met onze € 500 voor zijn reiskosten. Hij zal ons dat in oktober laten weten. Dit is weer typisch Arpad. Volgens mij hebben we afgesproken dat wij een bijdrage zouden leveren in de reiskosten en niet, zoals nu gesuggereerd, alles.

Daarna hebben we, met foto's, de overdracht van de bus gedaan en waren wij weer aangewezen op het reizen per vliegtuig. Gedurende de dagen is steeds weer blijdschap en dankbaarheid geuit, over het feit dat ze zo'n mooie bus ter beschikking gekregen hebben. De volgende dag zouden Istvan en Istvan een (tijdelijk) Roemeens kenteken aanvragen en dit tijdelijke kenteken normaliter direct meekrijgen.

Vooraf Gotti zag zich al vaak in de bus rijden met de ouderen, jongeren en de contacten die ze heeft met de tbc-kliniek. We hebben niet apart met Gotti gesproken.

Tenslotte hebben we nog met Gabi gesproken. Ze was net terug uit Duitsland van een bezoek aan een conferentie over haar werk en contacten met sponsors.

Ze is druk met het coördineren van haar werkzaamheden in of vanuit de Philotheaclub. Ze had geen directe vragen. Wilde aangeven dat ze hoopt dat wij haar blijven ondersteunen.

Na nog een bezoek gebracht te hebben aan "Dona" zijn we gaan slapen.

Dinsdag 15 mei 2018

Na het voor de 4^e opeenvolgende ochtend perfect geserveerde ontbijt door een bewoonster van Dorcas Home, zijn we om half 10 (op tijd) opgehaald door Szabo Istvan. Hij en Lidia hebben ons naar het vliegveld gebracht. Na een voorspoedige terugreis zijn we om kwart over 4 opgehaald door Jan V, die ons via een bijna constante file op de A58 om 6 uur veilig thuis afleverde.

Met dank aan onze goede God die ons goede contacten en een veilige reis gaf.

J.A.N.